

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛЕВЕН

ФАКУЛТЕТ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ“ – ЦЕНТЪР ЗА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ

КАТЕДРА “ ОБЩЕСТВЕНОЗДРАВНИ НАУКИ”

СЕМИНАР №2

**ПО УЧЕБНА ДИСЦИПЛИНА
„БИОЕТИКА”**

ТЕМА:

„ПРОФЕСИОНАЛНИ ЕТИЧНИ КОДЕКСИ.”

02.03.2020 – 13.03.2020

ЗА СТУДЕНТИ ОТ МУ – ПЛЕВЕН МАГИСТЪРСКА СТЕПЕН

■ СПЕЦИАЛНОСТ „ФАРМАЦИЯ” ■

Гр. Плевен

2020 год.

ТЕЗИСИ НА СЕМИНАР № 2

УЧЕБНИ ЦЕЛИ: В края на занятияето:

1. Студентите да могат да изяснят същността на етичните кодекси и разликата между етичен кодекс и правен закон.
2. Студентите да могат да разграничават ценностите и нормите в Хипократовата клетва и да правят съпоставка с основните съвременни етични кодекси (Кодекс за професионална етика на магистър-фармацевта, Етичен кодекс на научноизследователската фармацевтична индустрия в България).
3. Студентите да могат да посочат основните принципи в биоетиката в кодексите за професионално поведение на фармацевтичната професия.

ПЛАН НА ЗАНЯТИЕТО:

1. Основни принципи на биоетиката. – *Препратка към Лекция 2*
2. Етични кодекси - определение и основни характеристики. – *Препратка към Лекция 3*
3. Хипократова клетва:
  - Основни части на Хипократовата клетва.
  - Основни морални принципи в Хипократовата клетва.
4. Сравнителен анализ на етични документи: Хипократова клетва, Кодекс за професионална етика на магистър-фармацевта) – *Препратка към Лекция 3*
5. Етичен кодекс на научноизследователската фармацевтична индустрия в България – Общи положения.

ПРАКТИЧЕСКА ЗАДАЧА 1: Запознайте се с Хипократовата клетва и отговорете на следните въпроси:

1. Какво е разграничението на частите на клетвата?
2. Кой морални принципи са застъпени в отделните части?
3. Кой морални принципи са актуални и днес?
4. Кой от основните принципи в съвременната биоетика присъстват в Клетвата?

ПРАКТИЧЕСКА ЗАДАЧА 2: Запознайте се с Кодекс за професионална етика на магистър-фармацевта и го сравнете с Хипократовата клетва по отношение на:

- Становището в документа относно взаимоотношенията фармацевт - фармацевт.
- Становището в документа относно взаимоотношенията фармацевт – пациент (конфиденциалност, права на пациента).
- Становището в документа относно взаимоотношенията фармацевт – общество.

ПРАКТИЧЕСКА ЗАДАЧА 3: Прочетете внимателно казусите. За всеки един от тях отговорете на поставените въпроси и изпълнете поставените условия към тях:

1. Какъв е моралният проблем в казуса?
2. Приложете етичната теория утилитаризъм към казуса и моралния проблем. Ясно посочете аргументите си.

3. Приложете етичната теория деонтология към казуса и моралния проблем. Използвайте Кодекс за професионална етика на магистър-фармацевта. Ясно посочете аргументите си.
4. Какво решение предлагате на моралния проблем?

КАЗУС 1: ВИНАГИ ЛИ Е ПРАВ ПАЦИЕНТА?

Г-жа П.И. подава иск/заявление относно нейната основна медицинска застраховка за няколко рецепти, едната от които е за **кломифен**, който тя ползва за лечение на **синдром на овариална поликистоза**, тъй като има проблеми със зачеването. Застрахователната компания отхвърля нейния иск/заявление с аргументът, че застрахователният пакет, който се ползва от нейния работодател не покрива медикамента кломифен. След направена проверка г-жа П.И. установява, че нейният работодател е решил застрахователният план да не покрива медикаменти за проблеми с репродукцията, за да може да намали цената на застраховката за всичките си служители. Работодателят на г-жа П.И. не разглежда безплодието като здравословен проблем и не се чувства отговорен да плаща за такъв тип медикамент на своите служители.

Това разгневява г-жа П.И. и тя споделя за случилото се с местния фармацевт д-р Р.К. Тя обяснява на д-р Р.К., че това е несправедлива политика от страна на нейния работодател. Защо работодателят има право да решава за кои лекарства да плаща? Г-жа П.И. сериозно е обмислила ситуацията и предлага решение на проблема, за което има нужда от помощта на д-р Р.К. На гишето за консултация г-жа П.И. помолва д-р Р.К. да подготви фалшив иск/заявление за друго лекарство, което е със същата цена като кломифена и се покрива от застрахователния план. Така г-жа П.И. ще може да получи парите, които по право заслужава за нужния медикамент. Д-р Р.К. е наясно, че г-жа П.И. иска от него да извърши измама. Той също така е наясно, че застрахователната компания най-вероятно няма да проверят тази заблуда. Д-р Р.К. не е сигурен, че са се отнесли погрешно или несправедливо спрямо г-жа П.И. Въпреки това д-р Р.К. е сигурен, че измамата е морално грешна. Какво трябва да направи?

ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ:

Кломифен е синтетично медикаментозно средство, което се употребява за стимулиране на овулацията с цел забременяване.

Синдромът на поликистозните яйчници (СПЯ) представлява хормонално разстройство, което се установява при 5-10% от жените в репродуктивна възраст и е една от причините за безплодие и стерилитет. Характерно за него е наличието на много малки кисти, разположени по повърхността на яйчниците. За поликистозните яйчници е характерно, че те са стимулирани да произвеждат голямо количество андрогени и то главно тестостерон. При ехографско изследване се виждат множество кисти, които всъщност са незрели фоликули. Те са разположени по периферията на яйчника като перли. Маснатият тъкан синтезира ензим (ароматаза), който превръща тестостерона в естрадиол и естрон.

КАЗУС 2: ЕСТЕТИКА СРЕЩУ ЗДРАВЕ

Г-н Е.Й. е в края на 40-те, редовен клиент на местната аптека, иска да си закупи ретиноева киселина (Retin-A), производно на Витамин А. Той е много загрижен за външния си вид. Той споделя с фармацевтът: „Мои приятели са получили рецепта за Retin-A и тяхната кожа изг-

лежда страхотно. Всички бръчки са изчезнали и те изглеждат с десет години по-млади. Мисля да пробвам и аз. Вие какво ще кажете?“

Фармацевтът знае, че ретиноева киселина се използва за лечение на акне вулгарис, главно класове I-III, а не за премахване на бръчки. Веществото ще бъде използвано с козметични цели, а не лечебни. Освен това, ефектът от ретиноева киселина изчезва в рамките на 3 - 6 седмици след преустановяване на употребата. Следователно, ако г-н Е.Й. започне употребата на Retin-A ще се ангажира с неговата употреба и разходите по набавянето му в един дългосрочен план. Също така г-н Е.Й. може да се изложи на потенциалните странични ефекти, като напр. суха кожа, чувствителност към слънчева светлина, вятър и студ. Фармацевтът не е сигурен как да претегли не-здравословните ползи срещу цялостната полза за пациента.

Решените задачи и казуси се изпращат на гл. ас. Ат. Аноф, дф чрез системата за дистанционно обучение или по е-мейл адрес (atanas.anov@gmail.com) в срок до 10.04.2020. ЗАДЪЛЖИТЕЛНО СЕ ПОСОЧВАТ:

- ТРИТЕ ИМЕНА НА СТУДЕНТА;
- ФАКУЛТЕТЕН НОМЕР;
- СПЕЦИАЛНОСТ И ГРУПА.

ИЗГОТВИЛ ЗАДАНИЕТО:

/гл. ас. Ат. Анов, дф/